

FRA-sajtóközlemény
Bécs, 2017. október 23.

Alapvető jogok a megfigyelésben: bizalom építése, biztonság fokozása

Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) új jelentése szerint a megfigyelési törvények reformja fokozza az átláthatóságot, azonban a titkosszolgálati hatáskörökkel való összeegyeztethetőség érdekében hatékonyabb fékekre és egyensúlyokra van szükség. E jelentésben az FRA bemutatja, hogy a biztonság fokozása és az alapvető jogok tiszteletben tartása érdekében szükség van az egyértelmű jogi keretekre, az erős biztosítékokra és a tényleges rálátásra.

[Michael O'Flaherty](#), az FRA igazgatója szerint „*az alapvető jogok védelme és a hatékony nemzetbiztonság megvalósítása összeegyeztethetők egymással; például az emberi jogokat tiszteletben tartó megfigyelési rendszerek eredményesebbek*”. „*A magánélet tiszteletben tartása és az adatok védelme a hírszerző szolgálatba vetett bizalmat erősíti, eredményesebbé teszi az adatgyűjtést és adatelemzést, végső soron pedig fokozza a nemzetbiztonságot.*”

Az Ügynökség második, [„A hírszerző szolgálatok általi megfigyelés: az alapvető jogokkal kapcsolatos biztosítékok és jogorvoslatok az Európai Unióban”](#) címet viselő jelentése feltárja a 2015. évi jelentést követően bekövetkezett jogszabályi változásokat és most először rögzíti a hírszerzési szakértők és ellenőrök nézeteit annak kiderítése céljából, hogy e jogszabályok a gyakorlatban hogyan működnek.

A biztonsági fenyegetések és az új technológia a megfigyelési jogszabályok számos kiterjedt reformjához vezettek. Bár a megreformált jogi keretek egyértelműbbek, gyakran előfordul, hogy azok még mindig túl összetettek és a hírszerző szolgálati hatásköröket és megbízásokat illetően bizonytalanságot okoznak. Ez az adatvédelemet és a magánélet védelmét illetően erősebb biztosítékok alkalmazását teszi szükségessé.

Az igazságszolgáltatási szervek, a szakirányú szakértői testületek, a parlamenti bizottságok és az adatvédelmi hatóságok a hírszerzői munka felügyelete terén kulcsfontosságú szerepet töltenek be. Ahogyan azonban azt a jelentés szerzője megjegyzi, e szervek és hatóságok munkáját gátolja az adatokhoz való hozzáférés hiánya, valamint a jogi kötőerővel rendelkező határozatok meghozatalára vonatkozó hatáskörök és jogkörök korlátozott volta, a technikai know-how, az erőforrások és a függetlenség hiánya. Ez rámutat arra, hogy független felügyeletre és megfelelő jogkörökre, valamint hatáskörökre van szükség. Ez a nemzetközi hírszerzői együttműködésre is vonatkozik, amelynek keretében gyengébb biztosítékok és korlátozottabb felügyelet érvényesül.

A különböző felügyeleti szervek közötti teljeskörű együttműködést és komplementaritást is biztosítani kell, hogy az egyes felügyeleti fázisok – az engedélyezéstől a végrehajtásig – folyamatosan el legyenek látva.

A segítségnyújtásra hatáskörrel rendelkező szerv meghatározásának összetettsége és a hírszerző munkát övező titkosság is megnehezíti a jogaikban sértett áldozatok számára, hogy hatékony jogorvoslattal élhessenek. Ezenkívül számos segítséget kínáló, nem bírósági szerv nincs birtokában a hírszerző szolgálati kérdések megoldásához szükséges tapasztalatnak, nem függetlenek és nincs nyomozati hatáskörük, valamint nem férnek

hozzá bizonyos dokumentumokhoz és nem adhatnak ki kötelező érvényű határozatokat. Egyes tagállamok ugyanakkor olyan megoldásokat találtak, amelyek lehetővé teszik az emberek számára, hogy a minősített adatokhoz való hozzáférési jogosultsággal rendelkező szakértő bíróságokon keresztül igazságszolgáltatás iránt folyamodjanak.

A jelentés az [FRA 2015. évi jogi elemzését](#) frissíti és kiegészül az alábbi hét uniós tagállamban szakértőkkel készített 70 interjúból levont megállapításokkal: Belgium, Franciaország, Németország, Olaszország, Hollandia, Spanyolország és az Egyesült Királyság.

További információkért tekintse meg a [gyakran feltett kérdéseket](#) vagy lépjen velünk kapcsolatba: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 642.

Megjegyzések a szerkesztőknek:

Az FRA független uniós szerv, melynek célja, hogy [az alapvető jogokkal kapcsolatban segílyt és tanácsot nyújtson](#) az Unió és tagállamai számára.